

Prima instanță: Curtea de Apel Bălți (jud: D. Corolevschi)

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Gopleac Valerii împotriva încheierii din data de 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți,

adoptată la cererea declarată de către lichidatorul SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor cu privire la stabilirea cuantumului remunerației și încasarea cheltuielilor avansate pentru perioada exercitării funcției de administrator provizoriu și lichidator, în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL ”Dimagro”,

c o n s t a t ă :

Prin încheierea din 11 iunie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de Primăria com. Agronomovca, rl Ungheni privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Dimagro” și s-a desemnat în funcție de administrator provizoriu al debitorului ÎI „Victor Mostovei”.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a constatat insolvabilitatea SRL „Dimagro” și s-a intentat procedura simplificată de faliment și de dizolvare a debitorului; s-a desemnat în funcție de lichidator al SRL „Dimagro” – ÎI „Victor Mostovei”; s-a ridicat dreptul de administrare al debitorului; s-a obligat SRL „Dimagro” să transmită în termen de cel mult 15 zile lucrătoare lichidatorului Victor Mostovei gestiunea întreprinderii pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății, împreună cu registrele, cu actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia; s-a împuternicit lichidatorul ÎI „Victor Mostovei” de a exercita toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării SRL „Dimagro”, valorificării și distribuirii masei debitoare, precum și alte atribuții prevăzute de lege, în măsura în care sunt necesare pentru terminarea tuturor operațiunilor procedurii falimentului simplificat; s-au obligat reprezentanții organului afacerilor interne, precum și alte organe de drept, la cererea scrisă sau verbală a lichidatorului ÎI „Victor Mostovei”, să asigure ordinea publică și să participe la exercitarea atribuțiilor acestuia; s-a dispus de a notifica creditorii că termenul-limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv constituie 45 de

zile calendaristice din data pronunțării hotărârii, care expiră la data de 31.01.2015; s-a obligat lichidatorul ÎI „Victor Mostovei” să efectueze notificările prevăzute la art. 35 alin. (2) și (4) din Legea insolvenței și să prezinte instanței bilanțul de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată, pentru ședința care se va desfășura pe data de 06.02.2015, ora 12:00; s-a dispus de a notifica creditorii cu creanțe garantate și cei ce dețin un drept de separare a bunurilor să precizeze neîntârziat bunurile din masa debitoare în privința cărora dețin un drept prioritar, precum și temeiurile apariției acestui drept cu prezentarea instanței de insolvență a acestor dovezi.

La data de 22 decembrie 2015, lichidatorul SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor a depus o cerere prin care a solicitat stabilirea cuantumului remunerației și a cheltuielilor aferente pentru perioada provizorie în sumă de 9900 lei și 1025 lei și pentru perioada exercitării funcției de lichidator în sumă de 15000 lei și 5000 lei, cu încasarea acestora din contul directorului SRL ”Dimagro” - Gopleac Valerii.

Menționează că, remunerarea este solicitată pentru perioada îndeplinirii funcțiilor de administrator provizoriu și lichidator și anume pentru lucrul efectuat în cadrul acestor perioade.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea lichidatorului SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor; s-a stabilit lui Mostovei Victor onorariul fix pentru perioada de exercitare a atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al SRL ”Dimagro” în sumă totală de 24900 lei; s-a încasat din contul administratorului SRL ”Dimagro” - Gopleac Valerii în beneficiul lichidatorului SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor suma de 24900 lei în contul achitării remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al SRL ”Dimagro”, precum și suma de 6025 lei în contul restituirii cheltuielilor aferente suportate în cadrul procesului insolvență a SRL ”Dimagro”.

La data de 26 aprilie 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 18), Gopleac Valerii a declarat recurs împotriva încheierii din 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Menționează recurentul că, instanța de insolvență nu a cercetat și nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, fiind apreciate doar probe prezentate de administrator.

Afirmă că, responsabil de compensarea remunerației lui Mostovei Victor, ce a exercitat funcția de administrator provizoriu și lichidator în perioada derulării procesului de insolvență, este fostul administrator al SRL „Dimagro”- Coca Ion.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea din 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în lipsa atât a lichidatorului ÎI „Victor Mostovei”, cât și a membrilor organului de conducere SRL ”Dimagro”, fiind expediată în adresa acestora, nefiind anexate date cu privire la expedierea acesteia participanților la proces.

Colegiul consideră că Gopleac Valerii s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 aprilie 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 18), în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea din 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți și de a restitui pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 11 iunie 2014 a Curții de Apel Bălți a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Primăria com. Agronomovca, rl Ungheni privind intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Dimagro” și s-a desemnat în funcție de administrator provizoriu al debitorului ÎI „Victor Mostovei”.

Tot actele pricinii atestă că, prin hotărârea din 23 decembrie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a constatat insolvența SRL „Dimagro” și s-a intentat procedura simplificată de faliment și de dizolvare a debitorului; fiind desemnat în funcție de lichidator al SRL „Dimagro” – ÎI „Victor Mostovei”.

De asemenea, s-a stabilit că în cadrul Adunării creditorilor SRL „Dimagro”, în proces de insolvență, din 27.10.2015, s-a stabilit onorariu fix lichidatorului SRL „Dimagro” – Victor Mostovei în mărime de 3000 lei lunar, precum și alte cheltuieli pentru derularea procedurii de dizolvare a debitorului.

Drept urmare, la data de 22 decembrie 2015, lichidatorul SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor a depus în instanța de insolvență cerere, prin care a solicitat stabilirea cuantumului remunerației și a cheltuielilor aferente pentru perioada provizorie în sumă de 9900 lei și 1025 lei, inclusiv și pentru perioada exercitării funcției de lichidator în sumă de 15000 lei și respectiv în sumă de 5000 lei, cu încasarea acestora din contul directorului SRL ”Dimagro” - Gopleac Valerii.

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 29 ianuarie 2016 a admis cererea lichidatorului SRL ”Dimagro” - Mostovei Victor; a stabilit lui Mostovei Victor onorariul fix pentru perioada de exercitare a atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al SRL ”Dimagro” în sumă totală de 24900 lei și a încasat din contul administratorului SRL ”Dimagro” - Gopleac Valerii în beneficiul lichidatorului Mostovei Victor suma de 24900 lei în contul achitării remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al SRL ”Dimagro”, precum și suma de 6025 lei în contul restituirii cheltuielilor aferente suportate în cadrul procesului insolvență a SRL ”Dimagro”.

Colegiul consideră că încheierea contestată este una neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea prevederilor Legii insolvenței, ce urmau a fi aplicate la soluționarea chestiunilor supuse examinării.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) și (4) din Legea insolvenței, cererea de intentare a procesului de insolvență se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvență) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege.

Încheierile judecătorești pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.

Conform art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

Conform art. 247 din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 26 din Codul de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Totodată, conform 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (3) și (4) CPC, comunicarea citației se realizează prin înmânarea ei participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării.

Iar, în conformitate cu art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se

înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Colegiul conchide că instanța de insolabilitate a examinat cererea cu privire la încasarea onorariului fix al lichidatorului și a cheltuielilor avansate, în lipsa membrilor organelor de conducere ai debitorului SRL „Dimagro”, deoarece la materialele dosarului lipsesc careva probe cu privire la citarea legală a acestora în ședința instanței de insolabilitate din 29 ianuarie 2016, fapt ce contravine direct prevederilor legale citate supra.

Astfel, la caz sunt întemeiate argumentele recurentul privind încălcarea de către instanța de insolabilitate a procedurii de citare legală.

În atare circumstanțe, Colegiul relevă cu certitudine încălcarea de către instanța de insolabilitate a normelor imperative de drept procedural privind citarea legală și înștiințarea membrilor organelor de conducere ale debitorului în a căror obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, acesta fiind exercitată cu încălcarea procedurii prestabilite de citare prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

Tot aici, este de reținut și prevederile art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect.

Prin urmare, necitarea și necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor menționate în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în spețele Godorozea și SA „Bucuria” vs Moldova din 06 octombrie 2009 și respectiv din 05 ianuarie 2010.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. e) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 273 CPC, pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

Colegiul menționează că contrar prevederilor art. 273 CPC, instanța de insolabilitate nu a întocmit procesul-verbal al ședinței de judecată din 29 ianuarie 2019 în care s-ar reflecta desfășurarea ședinței din această dată, ori, la materialele dosarului actul dat lipsește.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de insolabilitate a încălcat normele de procedură și cu privire la obligativitatea întocmirii procesului-verbal al ședinței judecătorești, ceea ce constituie temei de casare a încheierii din 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului Gobleac Valerii de a dispune de drepturile sale procedurale în

condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Gopleac Valerii și de a casa încheierea din 29 ianuarie 2016 a instanței de insolvabilitate cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Gopleac Valerii.

Se casează încheierea 29 ianuarie 2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată la cererea declarată de către lichidatorul SRL "Dimagro" - Mostovei Victor cu privire la stabilirea cuantumului remunerației și încasarea cheltuielilor avansate pentru perioada exercitării funcției de administrator provizoriu și lichidator, în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL "Dimagro" și se restituie pricina la rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală